

Forfatter: Staffeldt, A. W. Schack von

Titel: Samlede digte

Citation: Staffeldt, A. W. Schack von: "Samlede digte", i Staffeldt, A. W. Schack von: *Samlede digte*, udg. af Henrik Blicher, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, C.A. Reitzel, 2001, s. 105. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-staffeldt01val-shoot-idm139817916705088/facsimile.pdf> (tilgået 27. juli 2024)

Anvendt udgave: Samlede digte

Ophavsret: Udgiver har den fulde ophavsret.

Dog kan værket gengives i det omfang som det følger af ophavsretsretlige undtagelser om citat, kopiering til privat brug mv. Desuden kan der ske kopiering til undervisningsbrug mv. i det omfang som det følger af aftaler indgået med Copydan og tilsvarende institutioner.

Nogle af værkerne i Arkiv for Dansk Litteratur er dog helt fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit.

Du kan finde hvilke værker fra Arkiv for Dansk Litteratur som er frie i [denne liste](#). Har du spørgsmål til benyttelsen af et værk, kan du kontakte udgiver: [Det Danske Sprog- og Litteraturselskab](#)

- 20 Hans hverken har Fader eller Navn,
 Og Verden ham nægter Ære:
 Hans Fader du være og Fromhed hans Navn,
 Hans Verden Klosteret være!
- 21 Den Moder snart Nonnesløret tog
 Og tvættet¹⁾ i Graad sin Brøde;
 Han som St. Franciskus's Discipel blev stor
 I Klostermøndrens Øde.

Sonnetter

I Templet paa Cobenzl¹⁾

En Kuppel, Eenfolds Værk, af flettet Rør
Paa Egestemmens gamle Kreds sig hæver.
I deres Mellemrum Syringen væver
Sig med Akasier rundtom til Slør.

Her Solen kun i Dug neddryppe tør
Naar Løvet's Net for Luftens Aande bærer,
Kun Gjenlyd her af Æerne Sange svæver
Og svingende, som Dagens Straale, dør.

Elysisk Frihed, Fred og Lise finder
Hver Klagens Sør i dette Tempelrund,
Som i den tauriske Gudindes Land:

Her Sorg og Anger, Savn og Længsel svinder;
Ved Glemsels Bæk som billedløs henrinder,
Med bunden Flugt sank Tiden selv i Blund.

1) En Decoration i Grev Ludvig Cobenzl's Have i
Nærheden af Wien.

II
Til Auszig-Dalen¹⁾

Skjønne Dal! Hvor Fjeldets Trudsel svæver
Skyggende, høit over Hyttens Fred;
Hvor befrugtet af dens Dyrkers Sved,
Klippen sig med Sletens Fylde hæver.

Skjønne Dal! hvor Ørknens Ranke væver
Sig om sjunkne Ridderopholdssted,
Medens Blomsterføg i Hvirvler ned
Paa hver Hyttes lunne Straatag bæver.

Skjønne Dal! hvor Elven billedrig,
Reen og Blid, lig Geßnerske Idyller,
Mellem Ossianske Klipper skyller.

Fred og Fylde, skjønne Dal! i dig
Ørknens Aand med Blomsterkjeder binder
Og med Smil hans Vildhed overvinder.

¹⁾ Denne forryllende Dal mellem Auszig og Lowositz i Böhmen, i hvilken der Rædsomme, Høe og Yndige synes uddnet, ved en, til et fuldkomment æsthetisk Indtryk, bearbejdede Fatteligheds, forstøener saa mange Lovdigte, som der ere Draaber i den Deel af Elven der gennemstrømmer den

III
Den anden Endymion

Rig ved meer end Phantasos fornaaer,
Med Kronons Bæger, Søsters Belte,
Under Natters tause Stjernehele
Hos indslumret Yndling Luna staaer.

Og han eier alt hvad Haabet spaaer
Naar i Længsel kjelne Hjerter smelte,
Naar sig Skjaldesangens Bølger velte
Under Roser fra Elysiuums Vaar.

Lig Gudinden i den skjøne Mythe,
Ført af Hesper til min ringe Hytte,
Synker et Phantom fra Himmelen.

Undrende jeg stirrer, sukker, bæver,
Brændende min Sjæl paa Løben svæver
Og i indbildt Lyst jeg daaner hen.

IV

Ved Tizians liggende Venus¹⁾

Vellyst ber al sin Magic udgød:
Skjønndt af den endnu hver Nerve bæver,
Dog *Hun* Barmen med nye Længsel hæver
Og igjen gad daanet Elskovs Død.

Rundt om Mund og Kuld, om Barm og Skjød
Attraa sig, lig Efeunanker, væver;
Rundt en Sværm beruuste Tanker svæver,
Sig tilegnende den Lyst hun nød.

Ubemønt i Marmorskjødet ligger
Elskeren; Arachnes tætte Spind
Skjuler Sarcophagens gyldne Smigger.

Kunstner'n vaager lyst i Mindets Skin
Mens den første Glemselsdøden blunder,
Dog ei ham, den Glemte jeg misunder.

¹⁾ Saaledes hedder en nogen qvindelig Figur af Tizian, som
effier en troeværdig Tradition et et Portraat af en utænkelig
Herzog Frulle.

V
Søefarten

Tidt, i Veemods søde Drømmetauger,
Hvad jeg engang var, igjen jeg er;
Tidt Erindringen ved Aftens Skjær
Mig som Barn, med mine Lige sanker.

Da, med Rør til Master, Siv til Planker,
Svømmer stolt mit Skib paa Engens Kjær;
Da Forglemmigei og søde Bær
Plukker jeg blandt Mos og vilde Ranker.
Drømmen svinder og fra høren Søe
Nu jeg gennem Graad og Taage skuer
Hist i Fjernen Barndoms Rosenøe.

Himlen slukkes, Storm og Klippe truer,
Idel Undergang vi svømmer i,
Disauer,¹⁾ ak! hvor lande vi?

¹⁾ Castor og Pollux, som Stjernebilledet Tvillingen,
vare de gamle Søfærdes Skytsguder.

VI
Mandens Klage

Fra Manddoms Hoi, igennem Alvors Flor,
Uforberedet, skuer jeg tilbage:
Ak! mine Ungdoms Glæder Afsked tage
Og Minders Ligfærd følge deres Spor.

Tør jeg ei mecr med alle Musers Chor
Naturens Dands for Jovis Blik ledsage?
Maae Tanken alt med grusom Hast bortdrage
Fra Skabningen Chariters Tryllegjord?

Du som min Barm ved Skjønheds Slæxer opto'de
Og Himlens Glæde lokked' til mig ned,
Stands i dit sidste Suk, o Følsomhed!

Og du som døer med hver en Aftenrøde
I Ungdoms drømte Phantasopolis,
Stands, spraglet Letsind, stands Ephemeric!

VII

Ved de friske Grave paa Holmens
Kirkegaard i Maj 1801

Stands, o Ædling, her din Vandringstav,
Og med Tak og Graad og Klagetone
Ved de friske Høie du forson
De henfarne Heltemanders Krav.

Sagnet leired' sig ved deres Grav
Da de sank til Underverdens Zone,
Thi for din, *Okeanos!* din Krone¹⁾
Hver med Fryd sin Helteaand opgav.

Vaar og Høst paa deres Grave skiftes;
Trindt Naturen bliver og forgaar,
Akl og selv det gjemte Støv bortvifies.

Mindet ei! I Tidens Favn det staaer
Medens frem bag Slægter Slægter vanke
Uförgængeligt som: Dyd og Tanke.

¹⁾ Efter Grækernes Mythologie og i deres Kunstværker
bærer Okeanos en Krone som Symbol paa hans
Herredomme over Vindene

Til Marco,
en Venerianer

- 1 **H**vad er Lyæos's Skjønhed? hvad er Phryners
Favn og brændende Kys? misundte Skatte?
Mængdens deelte Trængsel for dine Fødder,
Brammende Marco?
- 2 Meget de mælde Guder dig forundte,
Dog det bedre de end dig forbeholdte.
Med opløftet Tanke, behersket Attraac
Stræb til det Bedre:
- 3 *Høisind* som ovenfra med Jovis Øie
Alt beskuer, mens *Noisomhed*, lig Hebe,
Aætet til Ambrosia brat forvandler,
Kilden til Nectar.

Til Mennesk'heden
1793

- 1 Skion var din Krands, o Mennesk'hed, og herlig
I din sigende Haand Fortuftsens Fakkell.
Var det Digt som fordam, et Bind for Øiet,
Køllen omhvirvled'?
- 2 Nu en Megæra, hvi forvandler Krandsen
Du til Furiens Slangehaar? hvi svinger
Du til Mordbrand Faklen og tænder Staters
Arvede Bygning?
- 3 Saa at i Samfald alle Ordner styrte
Medens Selvhed paa nye sit Chaos finder
Og forgjæves Tænkeren søger Reglen
I det Opløste.